

Projekt NET AGE

Podporna mreža za kakovostno staranje

Promocija regionalnega socialnega razvoja in spodbujanje mreženja javnih prostovoljnih interesnih skupin s ciljem večje inovativnosti na področju nujenja socialne in zdravstvene oskrbe starejših

This document has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme. The contents of this document are the sole responsibility of NETAge partnership and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme Authorities

LEAD APPLICANT:

PROJECT PARTNERS:

ASSOCIATE:

Deinstitucionalizacija na pohodu

Kako bomo v Sloveniji skrbeli za bolne in onemogle naprej?

Zaključni posvet projekta NET-Age (www.net-age.eu)

Izola, sreda, 13. in četrtek, 14. maj 2015

Hotel Delfin Izola, Tomažičeva 10, 6310 Izola

Sodelujoči s prispevki:

- Aldo Ternovec iz Zveze društev upokojencev Slovenije: Uvodna predstavitev namena posveta,
- dr. Mateja Kožuh Novak, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije: Kje smo starejši v dolgoživi družbi v Sloveniji - položaj, potrebe in neformalni negovalci,
- mag. Mateja Nagode iz Inštituta RS za socialno varstvo: Skrb za bolne in onemogle v domačem okolju – oskrba na domu, dnevni centri,
- Martina Horvat iz Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti: Patronažna služba – v službi bolnika ali zdravnika?,
- Rožca Šonc iz Zveze društev upokojencev Slovenije, Klementina Bajec iz Zavoda Karitas Samarjan in Ciril Klanjšček iz Rdečega križa Slovenije: Prostovoljska pomoč bolnim in onemoglim starejšim,
- Zoran Hobljaj iz Skupnosti socialnih zavodov Slovenije: Pomoč bolnim in onemoglim v domovih za starejše,
- mag. Silvana Šonc iz Bolnišnice Sežana: Pomoč bolnim v negovalnih bolnišnicah in oddelkih,
- Janja Romih, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za socialne zadeve: Kako uresničujemo nacionalni program socialnega varstva na področju starejših v Sloveniji.
- prof. dr. Agima Ljaljević iz Inštituta za javno zdravje Črne gore: Inštitut za javno zdravje Črne gore v projektu NET-Age,
- mag. Klara Golja iz Občine Kanal ob Soči: Vloga Občine Kanal ob Soči v projektu NET-Age,
- evropski poslanec Ivo Vajgl: Prizadevanja za pravice bolnih in invalidnih starejših v Evropskem parlamentu,
- dr. Martin Toth iz Zveze društev upokojencev Slovenije: Kaj prinaša uporabnikom Zakon o dolgotrajni oskrbi.

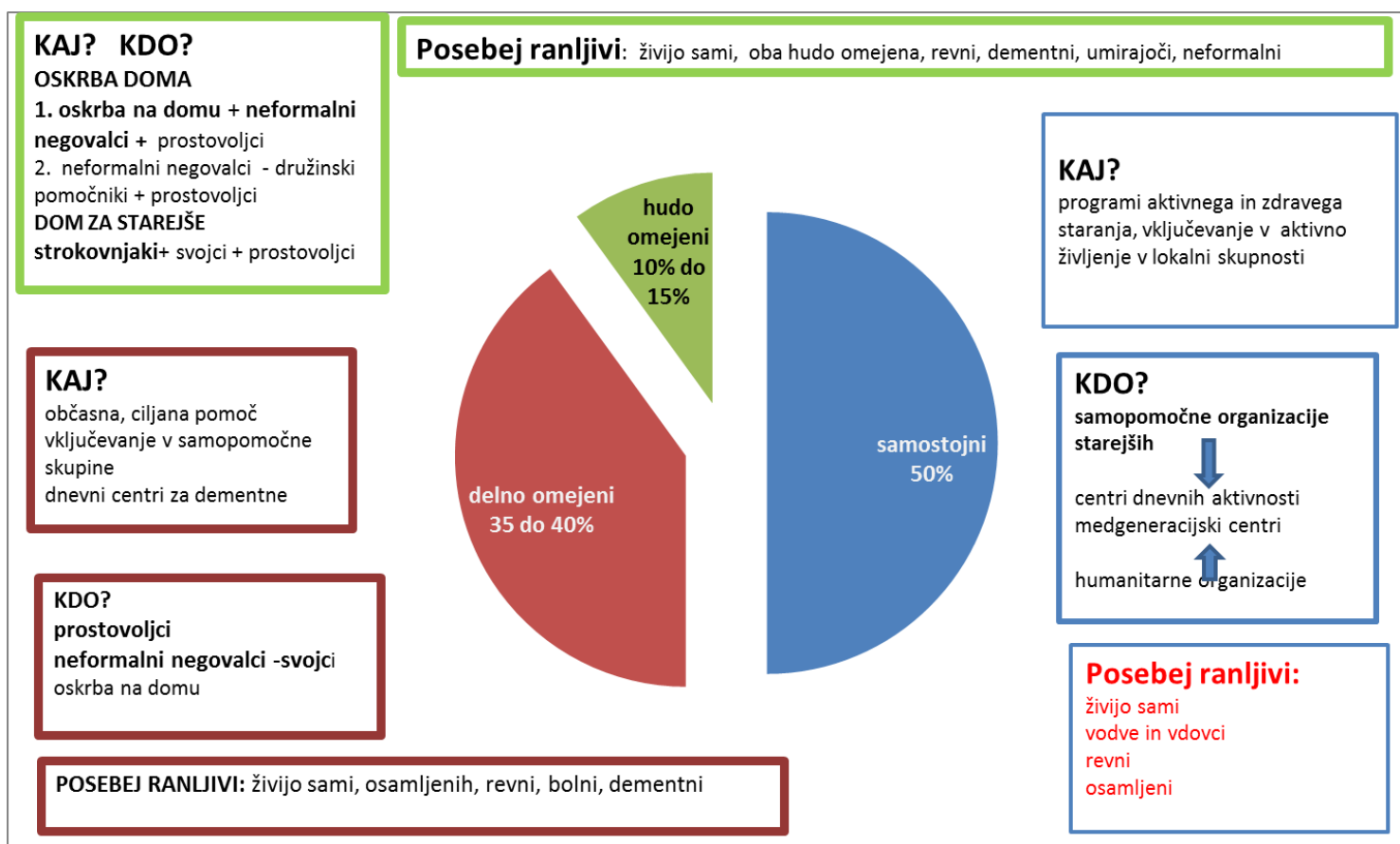
Zaključki iz prispevkov sodelujočih

1. Analiza in ocena stanja kakovosti življenja starejših je ključna za iskanje rešitev in soočanje s posledicami, ki jih prinaša staranje prebivalstva.
2. Nujno je povezovanje in mreženje vseh izvajalcev socialno zdravstvenih storitev za starejše in drugih, ki nudijo razne oblike pomoči. V lokalni skupnosti mora steči koordinacija.
3. Stroka in javnost se mora prilagajati dejanskemu stanju in položaju starejših ter pričeti uporabljati izraza varstvo bolnih in invalidnih ter pomoč bolnim in invalidnim (starejšim), saj 50 % starejših nad 69 let ne potrebuje pomoči.
4. Nujno je podpreti razvoj inovativnih storitev in vseh drugih oblik skupnostne oskrbe in bivanja, sprejeti Zakon o dolgotrajni oskrbi in osebni asistenci ter zavarovanju za dolgotrajno oskrbo in podpreti deinstitucionalizacijo.
 - Država mora finančno podpreti programe, kot so Starejši za višjo kakovost življenja doma, ki so uspešni v zagotavljanju neposredne skrbi in pomoči uporabnikom.
5. Storititi moramo več, če želimo doseči cilj Resolucije nacionalnega programa socialnega varstva do leta 2020, ki predvideva 3,5 % starih 65 let in več dnevno vključenih v obravnavo v različne oblike pomoči na domu (po podatkih IRSSV je bilo na presečni dan 31. 1.2 2013 1,6 % starih 65 let in več vključenih v pomoč na domu).
6. Slovenija potrebuje strateški dokument oziroma strategijo kakovostnega staranja, ki bi nadaljeval delo prve nacionalne strategije za varstvo starejših za obdobje 2006-2010.
7. Dobra praksa projekta NET-Age, ki sta jo zastavili partnerici Zveza društev upokojencev Slovenije in Občina Kanal ob Soči, in ki je spodbudila sodelovanja in povezovanje vseh deležnikov, ki se vključujejo v skrb za starejše na lokalni ravni, naj se prenese tudi v druge regije.

Integrirana pomoč starejšim v lokalni skupnosti

ZDUS v predlogu integrirane pomoči starejšim v lokalni skupnosti ugotavlja (glej sliko):

- 50 % starejših nad 69 let, ki so povsem samostojni, je potrebno pritegniti v programe aktivnega in zdravega staranja ter jih spodbujati k aktivnem vključevanju v življenje lokalne skupnosti,
- 35 – 40 % starejših nad 69 let, ki so delno omejeni, potrebujejo občasno in ciljano pomoč, ki jo lahko poleg svojcev in oskrbe na domu, lahko zagotovijo prostovoljci,
- 10 – 15 % starejših nad 69 let, ki so hudo omejeni, potrebujejo institucionalno pomoč, pomoč neformalnih oskrbovalcev, svojcev in tudi prostovoljcev, ki lahko delujejo kot zagovorniki.

Vir: Zveza društev upokojencev Slovenije 2015.

zveza društev upokojencev slovenije

Priporočila državi, občini in civilni družbi

Sprejeti sklepi in priporočila z delavnic projekta NET-Age (2014)

DRŽAVI:

- Priporočilo 1:** Izdelava kritične ocene uresničevanja Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020.
- Priporočilo 2:** Pospešitev izdelave in sprejem strategije dolgožive družbe z opredeljenimi nalogami vseh nosilcev.
- Priporočilo 3:** Pospešitev vseh postopkov za sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.
- Priporočilo 4:** Oblikovanje rezervnega demografskega sklada najkasneje do roka, ki ga določa ZPIZ.
- Priporočilo 5:** Pregled in posodobitev prostorske in fiskalne zakonodaje s ciljem zaustavitve demografske degradacije demografsko ogroženih območij.
- Priporočilo 6:** Sprejem pravnih, normativnih rešitev za razvoj skupnostnih oblik storitev za vse tiste, ki potrebujejo pomoč drugih, in s tem pospešitev procesa deinstitucionalizacije.

OBČINI:

- Priporočilo 1:** Izdelava ocene demografskih sprememb s poudarki na posledicah le-teh na kakovost življenja vseh občanov in možni ukrepi.
- Priporočilo 2:** Analiza in spodbujanje kakovosti zdravstvenih in socialnih storitev, ki omogočajo dvig kakovosti življenja doma.
- Priporočilo 3:** Posebno pozornost posvetiti izobraževanju, usposabljanju in organizirani pomoči neformalne oskrbe (pomoč družini ...).
- Priporočilo 4:** Povečati povezanost, mreženje vseh nosilcev izvajanja storitev za vse občane, ki potrebujejo pomoč (služba pomoči na domu, patronažna zdravstvena služba, prostovoljci, humanitarne organizacije, občinske službe ...).
- Priporočilo 5:** Spodbujanje prostovoljstva (tudi s sistemi financiranja iz občinskih proračunov – pomoč pri projektih in druge stimulacije).
- Priporočilo 6:** Razvoj preventivnih dejavnosti.
- Priporočilo 7:** Redno spremljanje in ocenjevanje uresničevanja ukrepov socialne in zdravstvene politike v občini. Oblikovanje koordinacijskega organa, ki naj bi povezoval vse izvajalce v občini (občino, CSD, ZD, policijo, humanitarne organizacije, šolo ...).
- Priporočilo 8:** Ažuriranje in prilagoditev prostorskih aktov potrebam občanov (starejšim in invalidom prijazna mesta in podeželje).
- Priporočilo 9:** Spodbujati razvoj vseživljenjskega izobraževanja.

CIVILNI DRUŽBI:

- Priporočilo 1:** Izdelava ocene stanja, razmer in potreb v ciljni skupini, ki jo posamezno društvo predstavlja, ter predlaganje ukrepov občini in drugim pristojnim organizacijam.
- Priporočilo 2:** Spodbujanje in organizacija prostovoljstva v lastnih vrstah in povezovanje z drugimi prostovoljskimi organizacijami.
- Priporočilo 3:** Razvoj preventivnih dejavnosti in izobraževanja (druženje kot boj z osamljenostjo, zdrav način življenja, medsebojna pomoč, humanitarna dejavnost).
- Priporočilo 4:** Medgeneracijsko sožitje in sodelovanje.
- Priporočilo 5:** Skrb za zdravje in zdravo okolje.

Poudarki s posveta **Razvoj pomoči na domu in drugih skupnostih oblik**, ki je potekal v Desklah 18. 12. 2014:

- Poudarek 1:** Spodbujati pospeševanje procesa deinstitucionalizacije.
- Poudarek 2:** Zavzemanje za večjo pestrost in dvig kakovosti ponudnikov socialnih in zdravstvenih storitev oziroma nosilcev vseh dejavnosti, ki vplivajo na kakovost življenja starejših.
- Poudarek 3:** Podpora socialni inovativnosti in razvoju skupnostnih oblik storitev.
- Poudarek 4:** Zavzemanje za povečanje obsega nudene zdravstvene in socialne pomoči na domu.
- Poudarek 5:** Tesnejše sodelovanje med ključnimi nosilci: predstavniki odgovornih ministrstev, lokalna skupnost, nevladne, prostovoljne, samopomočne in humanitarne organizacije ter ponudniki socialnih in zdravstvenih storitev.

Dijana Lukić
Koordinatorica projekta NET-Age
dijana.lukic@zdus-zveza.si
www.zdus-zveza.si

Ljubljana, maj 2015